

СЪЮЗ НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЦЕНТРАЛЕН СЪВЕТ

1000 София, ул. "Пиротска" № 7

тел./факс: 0359-2987-83-90

e-mail: sub@sub.bg

Изх. №

12/14. Ох. 2014г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

С Т А Н О В И Щ Е

НА СЪЮЗА НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 2 ОТ 2014 Г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 30 януари 2014 г. Съюзът на юристите в България е конституиран като заинтересована страна по конституционно дело № 2 от 2014 година, образувано по искане на Общото събрание на наказателната колегия на Върховния касационен съд за установяване на противоконституционност на чл. 43а, т. 2 от Наказателния кодекс и несъответствие на същата разпоредба с международните договори, по които България е страна.

Съюзът на юристите в България изразява следното становище:

Направеното от Общото събрание на Наказателната колегия на Върховния касационен съд искане е неоснователно.

Предвидената в чл.43а, т.2 от Наказателния кодекс възможност за замяна на наложено с присъдата наказание „пробация“ с наказание „лишаване от свобода“ не противоречи на конституционния принцип за правовата държава.

Възможността за замяна и условията за това са регламентирани в общата част на Наказателния кодекс, която съдържа общи принципи и институти, приложими за всеки конкретен случай на престъпно поведение. Законодателят е дефинирал условията, при които наложеното с присъдата наказание може да се замени с по-тежко, тази възможност е предварително известна, и реализацията ѝ е предвидима за всеки случай, в който се налага наказание „пробация“. Следователно не би могло да се приеме, че със

замяната се ревизират наказанията в особената част на кодекса, и че се налага наказание, което не е било предвидено към момента на извършване на престъплението.

В общата част на Наказателния кодекс са регламентирани и други възможности за „ревизия“ на постановената присъда - привеждането в изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“ при условията на чл.68 от НК, и предсрочно освобождаване по чл.70 от НК. Във всички тези случаи след постановяване на присъдата са настъпили нови правно значими факти, които задължително трябва да бъдат съобразени точно в духа на правовата държава.

Регламентацията по чл.43а, т.2 от НК не само че не противоречи на чл.4, ал.1 от Конституцията, но и осигурява реалното му приложение, като гарантира изпълнението на санкцията за извършено престъпление. Отпадането на възможността за адекватна реакция при виновно неизпълнение от осъдения на наложената с присъдата санкция ще доведе до несправедливи за обществото резултати, до неизпълнение на целите на наказанието и на основната задача на наказателното производство – защита от престъпни посегателства на личността и правата на гражданите и установения в страната правов ред – чл.1, ал.1 от НК.

Замяната се извършва след съдебна процедура, съгласно чл.451 и 452 от НПК, с участието на прокурор и осъдения, които могат да протестираат и обжалват постановеното определение.

Изложените аргументи са относими и за твърдението, че е налице несъответствие с международни договори, по които България е страна.

Чл.43а, т.2 от НК не противоречи на чл.7, т.1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, тъй като възможността за налагане на по-тежкото наказание е предварително известна, тя е имплицитна част от всяка норма от особената част, в която най-тежкото предвидено наказание е „пробация“, но с възможност тя да се замени с наказание „лишаване от свобода“, ако осъденият не изпълнява наложената с присъдата санкция. Още по-малко е основателен аргументът за несъответствие с чл.14, т.7 от Международния пакт за граждански и политически права, тъй като при замяната по чл.43а, т.2 от НК изобщо не се касае за повторно осъждане.

Не по-малко съществено е, че цитираните в искането международни актове действително имат за цел да защитят основните човешки права, и всяка правова държава е задължена да гарантира, че престъпното посегателство върху тези права ще бъде справедливо наказано

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(ВЛ. СЛАВОВ)